

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJEÑO, MJESĘCNO
K 1:20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
::: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. :::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNJI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TIKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, četvrtak 8. srpnja 1915.

BR. 127. (357)

Nakon strahovite bitke na fronti od Gorice do mora Talijani posijali polje lješinama.

Talijanski avijatičari nad Trstom - Okršaj sa Crnogorcima kod Trebinja.

Nema separatnog mira sa Srbijom - Daljni uspjesi u Rusiji.

Rat proti Italiji.

BEĆ, 7. srpnja. (KB). Službeno se saopće:

Na bojnoj fronti u Goričkoj nastupio je najprije priličan mir.

Nakon prekucrašnje pobjede imale su naše čete da odbiju još nekoliko malodušnih napadaja na mostovnu bralu Gorice i položaja na zaravanku.

Jučer je neprijatelj ponovno otvorio žestoku topovsku vatru, iza koje slijedili su noću ponovni uzadluni nasrtaji slabijih sila.

Talijanski avijatičari bacali su na Trst bombe, a da nisu mogli nanjeti znatne štete.

U području Krna protivnik je ponovno napao jedan vrh litice. Naše hrabre čete, kao uvijek, odbole su na napadaj.

Pred našim položajem stoji polje lješina.

Na koruskom i u tirolskom pograničnom području topovske borbe mjestimice traju.

Zamjenik šef generalnog stožera Von HÖFER.

Okršaj kod Trebinja.

BEĆ, 7. srpnja. (KB). Službeno se saopće:

Na visovima istočno od Trebinja bio je zadnjih dana okršaj, koji je za naše čete bio uspješan. U napadaju neki naši odjeli zauzeše, nakon kratke žestoke borbe, crnogorski predpoložaj, te baciše Crnogorce natrag na najbliže vrhove. Dan kasnije po prilici jedna crnogorska brigada, nakon jakе artiljerijske priprave, prešla je na protunapadaj, ali je u vatri naših četa pretrpiла takove gubitke, da je nakon nekoliko vremena na glavnom položaju bila slomljena te je uzmaknula.

Više naših zrakoplovaca zauzeli su bombama i vatrom iz puščanih strojeva uspješno u borbu.

Zamjenik šef generalnog stožera Von HÖFER.

Rusko ratište.

BEĆ, 7. srpnja. (KB). Službeno se saopće:

Na fronti armade nadvojvode Josipa Ferdinanda borbe traju dalje. Pridošla ruska pojačanja, koja su na više mesta prešla na

napadaje, bila su odbivena uz velike gubitke. Broj zarobljenika poskočio je dalje.

Na Bugu i u istočnoj Galiciji položaj je nepromijenjen.

U borbama na donjoj Zlotoj Lipi od 3. ov. mj. do 5. ov. mj. zarobljeno je 3.850 Rusa.

Zamjenik šef generalnog stožera Von HÖFER.

BERLIN, 7. srpnja. (KB). Službeno se saopće:

Broj zarobljenih južno od Biale-Bloto poskočio je na 7 časnika, 800 momaka; nadalje zaplijenjeno je 7 puščanih strojeva te bogato pionirsko skladiste.

Južno od Visle mi smo zauzeli visove istočno od Dolovatke. Ruski gubici su veoma zatni. Zaplijenjeno je 2 puščana stroja, jedan revolverski top i mnogo pušaka.

Vrhovna vojna uprava.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 7. srpnja. (KB). Službeno se saopće:

Sjeverno od Yperna jučer su provale engleske čete u jedan od naših strijeljačkih jaraka, ali su na večer opet bile iztrijebljene.

Pri bombardiranju neprijateljskih skupova četa u Arras, grad je stao da gori. Vatra je zahvatila i katedralu, koja je pala žrtvom.

Sjeverozapadno od Les Eparges neprijatelj je nastavio svoje napore za preosvojenje izgubljenih položaja. Za prvog napadaju Francuzi su dopri u jedan dio naše obrambene linije. Protunapadom iz sančeva iztrijebljen, neprijatelj je ostavio jedan puščani stroj. Daljni nasrtaji, kao što i neprijateljski napadaj na opope, podupno se izjavilo više.

Između Ailly-Apremont zauzeli smo jedan neprijateljski položaj u širini od 1.500 met. više od 300 zarobljenih.

Vrhovna vojna uprava.

Samoubojstvo Morganova atentatora.

NEWYORK, 7. srpnja. Reuterov dopisni ured javlja:

Frank Holt, sveučilišni profesor njemačkog jezika, koji je strijeljao i ranio miljardera Morganu, počinio je samoubojstvo skočiv sa prozora tamnice. Ostao je odmah na mjestu mrtav.

Austro-ugarska nije nijednoj državi ponudila mir.

"Fremdenblatt" donosi ovo priobčenje:

"U srpskom listu „Samouprava“ od 9. (22.) lipnja uživo se, kako se čini, službeno, da je „ponosna i objestva Austro-Ugarska već dva puta ponudila malenog i slabog Srbiju svrashan mir“. S nadlepne strane smo ovlašteni izjaviti, da je ova tvrdnja izmišljena.

Za sve vrijeme, odkada traje rat, nije Austro-Ugarska nikada i nikomu, dakle ni Srbiji, stavlja nikakovih mirovnih ponuda.

Cadorna o trajanju rata.

„Pešti Hirlap“ doznaće iz Lugana: Polusužbeni listovi pišu, da se Salandra u najboljem razpoloženju i pun uzdanja povratio u Rim. Prije no što je oduptovao iz Udine, držao je potrebitim, zamoliti zastupnike pokrajine, neka se pobrinu, da narod mirno i ustupljivo čeka dogadjaje. Jer radi se o obsadnom ratu najvećega stila, kod kojeg bi i najmanja neoprečnost mogla imati kobne posljedice. Rat će — rekao je Salandra — možda i dulje potrajati, ali će se svakako dovršiti pobjedom Talijana. U sličnom smislu izjavio pred jednim zastupnikom i glavar generalnog stožera Cadorna, koji je, pozivajući se na otežke operacije, naglasio, da će mnogo još trebati, dok bude moguće, da se sklopi mir. Nigdje se ne mogu brzo očekivati odlučni dogadjaji, ponajmanje na južnom ratištu. On će se osjećati sretnim, ako bude u mjesecu lipnju godine 1916. mogao biti kod kuće, ali vjerojatno je, da će rat potrajati do buduće jeseni. Ove su Cadornine rječi primili u Miluu s bolnim iznenadnjem.

Cadornina „meteorologiska opažanja“.

Statistički izvjestitelj lista „Münchener Neueste Nachrichten“ dao si je truda i sastavio je statistiku o Cadorninim „meteorologiskim opažanjima“, koja talijanski listovi objelodljavaju dnevno pod naslovom: „Vijesti sa ratišta“. Prema toj je statistici u vremenu od 29. svibnja do 22. lipnja, dakle u 25 dana: 19 puta spomenuto „nepovoljno vrijeme“, po pet puta „kiša“, „poplave“ i „nabujale rijeke“, po tri puta „magla“ i „nevrieme“, jedan put je operacija talijanske vojske sprječio „oblačno vrijeme“, jedan put „vjeter“, a jedan put „vrućina uslijed šumskog požara“. Upravo je strašno — primjećuje taj statističar — kako „elementare nepogode“ i „vis maior“ sprječavaju talijanskoj vojsci, da ubere lovorki, za kojima

je već rukom posegnula. Talijani se težko oštećen brod plovio je forciranom brzinom izmjenjujući živahnu vatru s progontitljima, da se sklone u sigurnost kod Gotlanda. No Rusi su se slabo osvratali na morsko područje Švedske, pa su dalje pucali, te su prama izjavi nječačkih mornara nanieli baš na švedskom području najveću štetu.

Granate su udarale na obalu tako da su švedski mornari kod Oesterzana morali potražiti zaklonište za jednim brdom. Stotinu metara pred obalom brod se je nasukao. Njemačka zastava je na vrh stražnjeg jarbola, dok je prednji jarbol slomljen. Kad se brod nasukao, svirala je vojnička glazba njemačku pušku himnu. Posada je počela klicati „Hura!“, što je izbjegla ruskom zarobljeniču. Tužan je bio pogled na brod, gdje su ležali mrtvi i ranjeni. Jedna je granata eksplodirala u operacionom odjelu broda, te je usmrtila deset ranjenika i brodskog flegičnika težko ranila.

Svih strana juri je narod k brodu, da po mogućnosti pomogne i da ranjenike položi na meki pjesak. Bio je potresan prizor, kako su stare ribarske žene pokušavale, da vrše neobičnu službu njegovanja bolestnika. Potom su došli liečnici i njegovateljice u automobilu. Unatoč težkim ranama nije se čuo ni jedan jauk. Tihi i mirni s cigaretom u ustima čekali su ranjenici, dok dodu na red. U Romi, kamo su ranjenici odpremljeni, našli su posmnu njegu.

O podne su se na palubi broda „Albatrosa“ održale zadužnice, a nakon toga je zapovjednik momčad odustio. Zaorilo je „Hura!“ caru i Njemačkoj. Mrtvi su pokriveni njemačkom zastavom u ribarskim čamcima dopremljeni na kopno, te na večer uz vojničke počasti sahranjeni. Zapovjednik je zamolio oblasti, da brod i momčad budu internirani, što je i učinjeno. U Romi je načinjen logor za internirane, kojih imade 190 od posade. Sedam časnika nastanjeno je kod raznih obitelji u mjestu.

U povodu činjenica, da je jedan njemački ratni brod s ruske strane bombardiran unutar Švedske zone kod Oesterzana, naloženo je švedskom poslaniku u Petrogradu, da prosvjeđuje radi povrede švedskog teritorija i potom švedske neutralnosti. Vojnički zapovjednik i vrhovni predsjednik izvjestili su, da su poduzete mјere za interniranje broda, koji se nasukao kod Iluppena. Jedna divizija torpednih rakača dobila je načar, da odmah krene do toga mesta.

Kad je „Albatros“ postao nesposobnim za borbu, njemačko je brodovlje dobilo pojačanja, te je nastavljena bitka između njemačkog i ruskog brodovlja između Gotlanda i Vindave.

Iz Stockholma se javlja, da se je, prema svim vestima o boju, „Albatros“ junački držao spram velike neprij-

S ruske je strane bilo u boju najmanjo 5 oklopniča i veći broj torpednjača, s njemačke 4 krstarice i 6 torpednjača.

HRVATSKI SABOR.

Stranka prava prama zak. osnovi o zapljeni imetku velerizdajnika.

U sjednici hrvatskoga sabora dne 5. srpnja došla je na pretres zakonsku osnovu o zapljeni imetku velerizdajnika. Za nju su glasovali koalicionari i frankovci.

Domaće vijesti.

Šestdeseti rođendan Vlaho Bukovca. Dne 4. ov. mj. u Pragu proslavio je prvi put slikar, profesor prazke akademije likovnih umjetnosti Vlaho Bukovac svoj šestdeseti rođendan. Vlaho Bukovac rodom je iz Cavata kraj Dubrovnika, te je kao mnogi naši kršćani Dalmatinici pošao u južnu Ameriku za hijebom. Tu je nakon mnogih poslova obavljao i službu ličiova vagona. Raděć taj posao svrnuo je svojim karikaturama, koje je pravio za svoje drugove, pozornost svojih poslodavaca. Svećenici i drugi mogućnici u južnoj Americi nisu htjeli da ugine neospovri talent Vlaho Bukovca, pa su se obratili tada još živom hrvatskom meceniju druu Jurju Strossmajeru, da pomognu ovome talentu. Strossmajer je to i učinio i Bukovac podje u školu u Pariz, gdje je radio i učio kod profesora Cabanela i u Academie Julian. Među svojim prvim slikama od kojih je većinu prodao u Englesku, treba išta njegovog parizkog boravka spomenuti sliku „La Grande Izza“, kojom je dobio prvu nagradu u Parizu. Iz Pariza došao je Bukovac u Zagreb i tu je odlučno uplivao na druge umjetnike i posve je prirodno, da je vlasta naručila kod njega svu sliku radnju i da ga i privatnim mnogo zaposli. Umjetničke i druge prilike naše učinile, te je Bukovac otišao iz Zagreba, slijedeći poziv prazke akademije likovnih umjetnosti, gdje je već mal ne desetak godina profesorom slikarstva.

Grad i okolica.

Otvor škola. Kako smo već javili, pučke škole i građanska otvaraju se u dočasti ponedjeljak. Djeca muža iz Varaša, muža iz grada i ženska iz grada poučavati će se kod sv. Frane. Ona iz Doca i Crnice u dolačkoj školi, a djeca, koja su pohađala školu sv. Luce, pohađati će istu nadalje. Građanska škola poučavati će u vlastitim prostorijama. Preporučamo roditeljima, da redovito šalju djecu u školu radi vlastite koristi.

„Crvenom Križu“ poklonili su na uspomenu i upokoj Jure Žarkovića: Dr. Dujam Cace K 3, Obitelj Meneghelli K 4—, obitelj Mistura K 4—, A. Bontempo K 6—, Ivan Medić K 6—, Obitelj Marassovich p. Jerka K 5—, V. Inchiori K 6—, Jerko Adum K 2—, Ugo Fosco K 6—, Damjan Škodić K 2—.

U 20 časa iz Beča u Šibenik. Brzozniku o samoubojstvu Morganovog atentatora primili smo sinoć u 10 sati i 30 časa, a bila je predana u Beču sinoć u 10 sati i 10 časa. Prispjela je dakle i predana u cijlini 20 časa.

Prijamni ispit za prvi razred ē. k. reformne realne Gimnazije u Šibeniku držat će se:

a) u ljetnom roku dne 1. i 2. kolovoza o. g.
b) u jesenskom roku početkom školske godine.

Učenici, koji će da sada polože prijamni ispit za prvi razred, imadu se prikazati u ravnateljstvu zavoda dne 1. kolovoza u 9 sati i sobom donijeti sve potrebite isprave.

Na ribarnici, ovo je treći dan, ima prilične rabe, ali je odveć skupa.

Vrućina. Prošle sedmice, uz kišu i buru, temperatura bila je u velike spale, osrednje na 14 stupnja. Od ponedjeljka pak, odkad se je vrijeme poboljšalo, temperatura raste, te vrućina biva sve nesnosnija. Danas u 11 sati toplopmje bilježi u blizu 25 Reamurih.

Konji na dražbi. Dne 11. ov. mj. u 9 sati prije po dane bit će na Poljani dražbi triju konja i 7 ždržebadi landsturmarsabatljuna br. 25.

Gospodjica inteligentna traži mjesto u kojem ured ili poslovnicu. Poznaje hrvatski, njemački i madjarski. Ponude u Upravi lista.

2 sobe s pokućstvom iznajmljuju se odmah. Upitati se u upravi lista.

KONJ

3 godine star 168 cm, visok belgijske pašmine boje žućkaste, krupan, vrlo lijepta oblika, miran, potpuno zdrav, jak, zgodan za vožnju tereta cijena je K 1500. Uzrok prodaje, jer mu je poginuo parac.

Za informacije obratiti se Uredništu lista.

Prvo polugodište je minulo, te je red na predbrojnicima da izvrše svoju dužnost. Izdavanje dnevnika skopčano je sa silnim žrtvama, pa zato molimo prijatelje, da nam svojom nemarnošću žrtve ne povećaju.

Saljite predplatu!

STAN

sa tri sobe i kuhinjom kao i soba sa pokućstvom unajmljuje se. Upitati se u Varošu kuća br. 717. 2—2

VELIKA ZLATARIJA

GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka

ŠIBENIK.

Kupuje staro zlato i srebro
uz najpovoljnije cijene.

NAJMODERNIJE POSJETNICE

IZRADUJUE

U. Z. S. O. J.

HRVATSKA ZADRŽANA TISKARA U ŠIBENIKU

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davnina osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA

KLESARSKA ZADRUGA

registrirana u ograničenoj jamčenje

U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrsne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobitom preciznošću izrađuje žrtvenike, balastre, krstionice, nadgrobne spomenike itd. u najmodernijim sloganima. Skladište je oskrbljeno sa mramornim materijalom, također mramornim pločama za pokrošće. Budući da je ista providjena izvrstnim radnim stilama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpunu zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacire, uzorkе materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

Remington Standard

Jedan milijun pisacih strojeva

u porabi.

Model X i XI.

BEZ KONKURENCIJE

Podpuno

amerikansko pokućstvo

GŁOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 i kat

Telefon br. 17—70.

KNJIGOVJEZNICA

HRVATSKE ZADRUŽNE
TISKARE U ŠIBENIKU ::

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUGI).

UVEZUJE DUGOTRACNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA- DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA
I SOLDNA.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao
Zastupstvo: Osiguravajućeg Društva „Hercog Bosna“

Zastupstvo i skladište za Šibenik i okolicu slijedeći ugl. Tvrđka:
Michele Truden - Trst, Viktor Schmidt Fils - Beč,
Braća Klein - Split, Miho Sez - Dubrovnik, Salvetti & Co. - Piran, J. Pipan & Co. - Trst, itd. itd. itd.

Preuzimlje naručbe svakovrstnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosač i sve ostale pečatne predmete, sve uz Tvorničku cijenu da se ne boji utakmice, brza izradba.

Razašilje 1000 komada Feldpost dopisnica za Kr. 6.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod podpisane, bilo ustremno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnijojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cijene od istoga.

Ova gnijojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpacačaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.

(brzozavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

Jadranska Banka

PODRUŽNICA SIBENIK

Dionička glavnica K 8,000,000. — Pričuva K 700,000.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlastita kuća).

Naslov za brzozavne: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković
Opatija — Šibenik — Split — Zadar.

Kuponi založnica Zemljisko veresiskog zavoda Kraljevine Dalmacije platiti su kao i uvučene založnice unovčuju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU i svih njezinih podružnica.

Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja fuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviz i valuta. — Osiguranje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenta, odrezaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vagila, naputnice. — Predujmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice sreće, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjesnjice.

Preinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se preincima može držati svakovrsne vrijednosti.